

դէպ ի տուն, նա ալ նոցա ետեւէն, մինչեւ որ մօտ տեղերը ձգեց զիրենք, եւ ինքը հաւն առած՝ զնաց իրեն գործին, մտքէն ալ չանցնելով թէ գաշնագիր կար շինելու՝ որով այն երկու բարեկամները այնքան սուրկի տէր պիտի լինէին:

Յետոյ իմանան որ այն զիրենք ծեծող սատանան սուտ կախարդին էրին է եղեր, որ երկրորդ օրը այն հաւը մորթեր ու մէկտեղ կերեր են, ինչպէս որ ինքը Մարտէլին խաթունը իւր գրացիներուն պատմեր է: Իսկ Աշին ու Ժիւլը այն գիպուածէն ետքը ոչ կախարդի հաւատացեր են եւ ոչ խօսրլախներ:

որու, եւ այնուհետեւ ամէն անգամ որ պիւլեառ մը կտեսնէին, մտքերնին կուգար պառաւին առած ստակը, անոր կանչուրուածը, եւ էրկանը խարաղանը. անով բոլորովին պաղեցաւ իրենց խաղի սէրը, սկսան աւելի ջանասիրութեամբ ուսման ետեւէ լինել, եւ ծնողքը գոհ եղան նոցա ամէն բանի մէջ ըրած յառաջագիմութենէն: Եթէ յանկարծ մէկը կախարդներու կամ ճիւղերու վրայ խօսէր իրենց առջեւը, կծիծաղէին եւ իրենց գլխէն անցածը կպատմէին որ ուրիշներուն ալ խրատ լինի:

(Շար. յառաջիկայս.)

Տ Ն Տ Ե Ս Ա Կ Ա Ն Տ Ե Ղ Ե Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ք

Դասերիցները շուսմալու եւ նորոգելու ընդհանուր կանոններ.

Եթէ ուղես բամբակէ կամ քթանէ հագուստները մաքրել, թէ ճերմակ լինին անոնք եւ թէ լաւ գունով ներկուած, կրնաս մաքրել սովորական կերպով, այսինքն ջրի մէջ սապոնով կլուանաս: Գունաւոր բամբակեղէնները սապոնով լուացածիդ պէս՝ պէտք է քանի մը անգամ ցօղես հասարակ անոյշ ջրով, բայց ջրի մէջ քիչ մը պաղլեղ կամ քացախ եւ կամ լեմոնի ջուր խառնէ:

Շղարշները (սանրի, ֆուժեկ) եւ թիւերը պէտք է առաջ տաք ջուր դնել, յետոյ զգուշութեամբ ամփոփել հաստ կտաւէ շինած քսակի մէջ, եւ անով ցօղել հասարակ ջրով որ շատ տաք պիտի չլինի: Թիւերը եւ շղարշները կարելի է լուանալ նաեւ ջրի գոլորշիքով, եւ յետոյ մաքուր ջրով ցօղել:

Սեւ ֆեկը կլուացուի՝ տաքցուցած կովու լեղիով: Կագերը եւ անոնց նման բարակ լաթերն ու քօղերը (վուալ) առաջ տաք ջրի մէջ կդնեն, յետոյ երեք չորս անգամ տաք

սապոնջրի մէջ ցօղէին ետեւ՝ ծծումբի մուխին կըռնուի: Որպէս զի բոլորովին ճերմկան՝ զանոնք ծխելէն ետքը լեղակի (շիլիսի) ջրով կլուանան, յետոյ կտաւի մէջ կփաթթեն ու տաք տեղ կչորցընեն: Ճերմակ արշաղը կմաքրուի՝ կաւիճի փոշիով (պօռ, քեպեշիր): Այս բանիս համար աթլաղը ձիգ կքաշեն կամ կկարեն բրդէ վերմակի վրայ, վրան կցանեն կաւիճը, եւ ֆլանելի կտորով մը կշփեն:

Դիպակ (շրօֆ, սրօֆա), թափթա եւ ուրիշ թեթեւ մետաքսեղէնները կմաքրուին սապոնջրով, բայց ջրին մէջ կխառնուին նաեւ կովու լեղի, մեղր եւ գինիի ոգիք (սիիր): Այս բանիս համար լաթը ձիգ կքաշեն սեղանի մը վրայ, գնդասեղներով կհաստատեն, եւ այն ջուրը սպունգով մը վրան կքսեն:

Գունաւոր մետաքսեղէնները նոյն ջրով կմաքրեն, բայց լեղին քիչ կդնեն, որովհե-

տեւ լեզին դոյները կմթնեցընէ. սապոնի տեղ ալ հաւկթի դեղնուց կբանեցընեն: Գինիի ոգիքն ու մեղրը աւելի անոր համար կգործածուին որ մետաքսեղենին ցոլք տան:

Արծաթէ ու ոսկիէ թելերով բանուած մետաքսեղենները կլուացուին ջրի մէջ՝ քիչ մը ածխային թթու խառնելով. վասն զի անով արծաթն ու ոսկին աւելի կցօլան: Բայց ջրին մէջ սապոնը աւելի շատ պէտք է դրնել. եւ եթէ չորնայ, սապոնը պէտք է վրձինով մաքրել: Ամէն բանուածք ունեցող մետաքսեղեն կոկելու կամ շտկելու համար՝ պէտք է թաց թաց քաշել հաստ բրդեղենի մը վրայ, ու այնպէս արդուկէ (իւրիւ) անցընել:

Չուխան, քաղիմիրը եւ չնետող գունով

ներկուած փլանէլը այս կերպով կլուացուին. կովու լեզին տաք ջրի մէջ խառնելէն ետքը՝ վրձինով կքսեն վրան՝ դէպ ի խաւն ի վեր. յետոյ ջրի մէջ կցօղեն, կքամեն, եւ վրան կտաւատի ջուր կքսեն, ջրին մէջն ալ այնպիսի ներկ մը կղնեն որ չուխային կամ քաղիմիրին գունոյն աւելի մօտ է: Կտաւատին ջուրը պէտք է բաւական թանձրանայ եփուելով, եւ լաթով մը քսելու է զայն խաւն ի վեր: Յետոյ կքաշեն չուխան կամ քաղիմիրը ձեռքով դէպ ի ամէն կողմը, որպէս զի ծալք չմնայ, եւ կկախեն որ չորնայ:

Այս կերպով լաթը մաքրելէն ետքը՝ պէտք է ուրիշ հասարակ լաթով մը լաւ մը շփել սապոնջրով, եւ նորէն արդուկէ անցընել:

Բ Ա Ն Ա Լ Ի Բ Ն Ա Կ Ա Ն Գ Ի Տ Ե Լ Ե Ա Յ

ԹԹՈՒԱԾԻՆ.

(Շարայարութիւն)

Մթնոլորտին մէջի ԹԹՈՒԱԾԻՆը գլխաւորաբար ինչ բանի կուգայ.

— Ծնչառութեան. վասն զի օդոյն լուծանելի եւ շնչելի մասն այն է: Բայց որովհետեւ լոկ ԹԹՈՒԱԾԻՆը կրնար մարդուս Թոքը այրել եւ կեանքը կարգեցընել, անոր համար Արարիչը անոր հետ խառներ է անոր քառապատիկ զանգուածովը բորակածին կազ (որ կազ անկենդան ալ կըսուի):

Ինչէն է որ գարնան պարզ առաւօտը եւ կամ պարզ սառուցի ատեն մարդս ԹԹԵԼԵԼՈՒԹԻՆ ու զուարթութիւն մը կիմանայ.

— Վասն զի Ա. օդոյն ԹԹՈՒԱԾԻՆը, որով մարդուս կենդանութիւնը կզուարթանայ՝ աւելի առատ է պարզ ատեն ու սառուցի ժամանակ՝ քան Թէ անձրեւոց ատեն.

Բ. Զով ու սուր օդը մարդուս ջղերուն օգտակար է:

Ինչէն է որ անձրեւի մօտ ատեն շներն ու կատունները իրենց աշխուժութիւնը կկորսընցընեն, եւ ոչխարները արօտը Թողած կպառկին.

— Վասն զի Ա. օդոյն մէջի ԹԹՈՒԱԾԻՆը պակսած կլինի.

Բ. Խոնաւութենէն այն կենդանեաց ջղերը կը Թուլան:

Ինչո՞ւ համար անձրեւի մօտ ատեն ձիերը կխինջեն, եզները կբառաչեն, ոչխարները կը մայեն, էշերը կզուան.

— Վասն զի օդոյն մէջի ԹԹՈՒԱԾԻՆը պակսիլը եւ խոնաւութեան աւելնալը անհանգստութիւն կուտայ անոնց:

Ուրիշ ո՞ր կենդանեաց ձայնէն կիմացուի Թէ անձրեւ պիտի գայ.

— Երբոր ագռաւները կռկան, գորտերը սաստիկ կարկաչեն, բուերը սուր ձայնով